

"ΟΙ ΠΕΤΡΙΝΟΙ ΓΙΓΑΝΤΕΣ" - Η ΠΟΛΥΣΗΜΙΑ ΤΗΣ ΛΕΞΗΣ ΜΥΣΤΗΡΙΟ

ΑΝΑΡΤΗΘΗΚΕ ΑΠΟ:

[ΣΑΛΩΝΙΔΗΣ ΜΙΧΑΗΛ](#)

Ημερομηνία Δημιουργίας:

10/07/2023

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

Τίτλος σεναρίου

"Οι πέτρινοι γίγαντες" - Η πολυσημία της λέξης μυστήριο

Δημιουργοί / Συντελεστές

Μιχαήλ Σαλωνίδης - δημιουργία πρωτότυπου σεναρίου @04/07/2023

Συνοπτική περιγραφή

Επιδιώκουμε οι μαθητές να έρθουν σε επαφή με τη λέξη "μυστήριο" και μέσα από την αναζήτηση των σχετικών κειμένων που θα τους δοθούν με υπερσυνδέσμους, να ανακαλύψουν τις ποικίλες σημασίες της λέξης - μυστήριο - που θα ασχοληθούν.

Γνωστικό/ά αντικείμενο/α – γνωστική/ές περιοχή/ές

Νέα Ελληνική Γλώσσα > Κειμενικά είδη > Άλλο

Θέμα (τα)

Η πολυσημία της λέξης "μυστήριο".

Σχέση / Σύνδεση με το/τα Πρόγραμμα/τα Σπουδών

Το θέμα του σεναρίου είναι απόλυτα συμβατό με το Α.Π.Σ. και το Δ.Ε.Π.Π.Σ., αφού αποτελεί μέρος της ενότητας "Πέτρινοι γίγαντες" του βιβλίου Γλώσσας της Ε' τάξης. Οι στόχοι του ταυτίζονται, επίσης, μ' αυτούς του αναλυτικού προγράμματος, βάση των οποίων έρχονται σε επαφή με κειμενικά είδη (χρησιμοποιούνται κείμενα ενημερωτικά, άρθρα εφημερίδων και περιοδικών). Στα πλαίσια των νέων Α.Π.Σ. και ΔΕΕΠΣ, εισάγεται η έννοια της διαθεματικής και διεπιστημονικής προσέγγισης των γνωστικών αντικειμένων, ώστε να οδηγηθούν οι μαθητές στην ολιστική κατάκτηση της γνώσης.

Οι σύγχρονες δε προτάσεις της κειμενογλωσσολογίας θέτουν το κείμενο με τις πολλές και ποικίλες μορφές τις οποίες μπορεί να συναντήσει ο μαθητής στο άμεσο ή ευρύτερο περιβάλλον του στο κέντρο της γλωσσικής διδασκαλίας. Η χρήση των ΤΠΕ συμβάλλει σ' αυτήν τη κατεύθυνση κατά κύριο ρόλο δίνοντας τη δυνατότητα στους μαθητές αφενός να προσεγγίσουν τα νέα κειμενικά είδη που εισάγονται στη ζωή μας (εικόνα, υπερκείμενα ιστοσελίδων και ιστολογίων) και αφετέρου να αποκτήσουν δεξιότητες ψηφιακού γραμματισμού που θα τους καταστήσει ενεργά εγγράμματα υποκείμενα.

Γλώσσα (ες) σεναρίου

ελληνικά

Λέξεις-κλειδιά

[μυστήριο](#) [πολυσημία](#) [πέτρινοι γίγαντες](#)

ΣΚΕΠΤΙΚΟ

Σκεπτικό του σεναρίου / Αιτιολόγηση των επιλογών

Πώς αλλάζει η σημασία μίας λέξης; Πώς χρησιμοποιείται μία λέξη στα διαφορετικά κειμενικά είδη; Να μάθουν οι μαθητές/ μαθήτριες ότι μία λέξη μπορεί να έχει πολλαπλές σημασίες.

Πρωτοτυπία – Καινοτομία

Ανάπτυξη κριτικής ικανότητας των μαθητριών/ μαθητών, χρησιμοποιώντας δεξιότητες επικοινωνίας και συνεργασίας μέσα από τις συνεργατικές δραστηριότητες των πολυτροπικών κειμένων.

Γνωστικά – διδακτικά προβλήματα

Οι δυσκολίες που τυχόν προκύψουν μπορούν να αντιμετωπιστούν με την αλληλοδιδασκτική στήριξη των μαθητών στο πλαίσιο των ομάδων συνεργασίας που θα συγκροτηθούν στη διαδικασία υλοποίησης του σεναρίου.

Παιδαγωγική προσέγγιση και στρατηγικές

Εποικοδομητική προσέγγιση-ομαδοσυνεργατική μάθηση (collaborative learning).

Οι μαθητές καλούνται:

- Να παρατηρούν , να μελετούν και να συμπεραίνουν.***
- Να καλλιεργήσουν την αναλυτική και συνθετική ικανότητα.***
- Να αναπτύξουν δεξιότητες επικοινωνίας και συνεργασίας με στόχο την επίτευξη των προτεινόμενων στόχων.***
- Να αναπτύξουν την κριτική τους ικανότητα και φαντασία καθώς και***

τη δημιουργική τους φαντασία.

- **Να τονώσουν την αυτοπεποίθησή τους μέσα από συνεργατικές ομαδικές δραστηριότητες.**
- **Να εξοικειωθούν με τη διατύπωση συμπερασμάτων και να αναπτύξουν την κριτική τους ικανότητα.**

Παιδαγωγική προσέγγιση

Εποικοδομητική προσέγγιση-ομαδοσυνεργατική μάθηση(collaborative learning).

ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ - ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

Στοχευόμενο κοινό (ομάδα-στόχος ή σε ποιους απευθύνεται)

Βαθμίδα Εκπαίδευσης

δημοτικό, γυμνάσιο

Τάξη

Ε' Δημοτικού, ΣΤ' Δημοτικού, Α' Γυμνασίου, Β' Γυμνασίου, Γ' Γυμνασίου

Ηλικιακή ομάδα

Από 10 Έως 15

Γλώσσα στοχευόμενου κοινού

ελληνικά

Εκτιμώμενος χρόνος υλοποίησης σεναρίου (διάρκεια)

μικρή διάρκεια: έως 3 ώρες

Η προβλεπόμενη διάρκεια του διδακτικού σεναρίου, είναι 1 1/2 διδακτικές ώρες, σε συνεχόμενο δώρο και θα διατεθούν από το μάθημα της Γλώσσας. Προβλέπονται 8 - 12 διδακτικές ώρες για την ενότητα.

Χώρος υλοποίησης

Το σενάριο προτείνεται να υλοποιηθεί στο εργαστήριο υπολογιστών, για να μπορέσουν οι ομάδες να έχουν όλες υπολογιστή που θα χρησιμοποιήσουν. Δίνεται η δυνατότητα να χρησιμοποιηθεί ο κεντρικός υπολογιστής, που είναι συνδεδεμένος με βιντεοπροβολέα για παρουσίαση των εργασιών των μαθητών/μαθητριών. Επίσης, υπάρχουν συνήθως και υπολογιστές που μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε περίπτωση που κάποιος από τους άλλους παρουσιάσει πρόβλημα.

Ενορχήστρωση τάξης

Οι μαθητές είναι χωρισμένοι σε 5 ομάδες των 3 - 4 ατόμων (σε μία ενδεικτική τάξη των 18 ατόμων), με έναν υπολογιστή η κάθε ομάδα στο εργαστήριο Πληροφορικής. Οι ομάδες είναι ανομοιογενείς και έχει καθοριστεί ο ρόλος του καθένα, όπως χειριστής Η/Τ, γραμματέας και εκφωνητής. Φυσικά οι ρόλοι εναλλάσσονται κατά τη διάρκεια των δραστηριοτήτων.

Ρόλοι μαθητών & εκπαιδευτικών

Με την εποικοδομητική μέθοδο οι μαθητές/τριες εμπλέκονται ενεργά σε πρακτικές, αυθεντικές διαδικασίες και κατασκευάζουν τη γνώση τους οι ίδιοι/ιες. Συνεργατικά αλληλοεπιδρούν-επικοινωνούν με τους/τις συμμαθητές/τριές τους, μαθαίνοντας με αυτούς και από αυτές.

Ο ρόλος του εκπαιδευτικού είναι συμβουλευτικός/διευκολυντικός όταν χρειάζεται και βοηθάει τις ομάδες όπου χρειάζονται.

Απαιτήσεις εφαρμογής σεναρίου

Προαπαιτούμενες γνώσεις των μαθητών

Οι μαθητές έχουν διατρέξει την επιλεγμένη διδακτική ενότητα από το σχολικό βιβλίο και εισάγονται στον προβληματισμό και την οπτική του διερευνώμενου θέματος. Επίσης, είναι ικανοί στην επεξεργασία κειμένων και στην άντληση πληροφοριών, ενώ παράλληλα μπορούν να δομούν κείμενο με νοηματικές ενότητες και παραγράφους.

Τέλος, αρκετοί απ' αυτούς έχουν αναπτύξει ικανοποιητικά, δεξιότητες στη χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή. Διαθέτουν τις βασικές δεξιότητες χρήσης των προγραμμάτων επεξεργασίας κειμένου του Η/Υ: MS Word, πλοήγηση και αναζήτηση στο διαδίκτυο

Απαιτούμενα βοηθητικά υλικά και εργαλεία

Έχουν διανεμηθεί διαφορετικά Φύλλα Εργασίας σε κάθε ομάδα, με οδηγίες για τη λέξη που πρέπει να αναζητήσουν.

Στον σταθμό εργασίας της κάθε ομάδας υπάρχουν οι υπερσύνδεσμοι που οδηγούν τους μαθητές να βρουν το κατάλληλο λήμμα που χρειάζεται για να ανακαλύψουν τη σημασία που τους έχει ανατεθεί.

Απαιτούμενη υλικοτεχνική υποδομή

5 υπολογιστές με εγκατεστημένα το Word και κατάλληλο φυλλομετρητή.

Απαιτούμενη προετοιμασία

Να υπάρχουν σε κάθε υπολογιστή εγκατεστημένος ο σχετικός με την ομάδα υπερσύνδεσμος.

ΣΤΟΧΟΙ & ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι σύγχρονες προτάσεις της κειμενογλωσσολογίας θέτουν το κείμενο με τις πολλές και ποικίλες μορφές τις οποίες μπορεί να συναντήσει ο μαθητής στο άμεσο ή ευρύτερο περιβάλλον του στο κέντρο της γλωσσικής διδασκαλίας. Η χρήση των ΤΠΕ συμβάλλει σ' αυτήν τη κατεύθυνση κατά κύριο ρόλο δίνοντας τη δυνατότητα στους μαθητές αφενός να προσεγγίσουν τα νέα κειμενικά είδη που εισάγονται στη ζωή μας (εικόνα, υπερκείμενα ιστοσελίδων και ιστολογίων) και αφετέρου να αποκτήσουν δεξιότητες ψηφιακού γραμματισμού που θα τους καταστήσει ενεργά εγγράμματα υποκείμενα.

Με τη χρήση των ηλεκτρονικών υπολογιστών επιδιώκουμε:

- Εξοικείωση των μαθητών στη διδασκαλία σε διαδραστικό περιβάλλον με τη χρήση πολυμέσων.
- Να είναι σε θέση να ανταποκρίνονται αποτελεσματικά σε αυθεντικές επικοινωνιακές ανάγκες που οι Τ.Π.Ε. δημιουργούν.
- Να χρησιμοποιήσουν τις δυνατότητες των ΤΠΕ για να εμπλουτίσουν πολυμεσικά τα κείμενά τους και τα εκφραστικά τους μέσα (πολυτροπικότητα).
- Να γνωρίσουν τα χαρακτηριστικά του ψηφιακού κειμένου και να αναπτύξουν τη δεξιότητα δημιουργίας κειμένου για τα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα.
- Να προσεγγίζουν κριτικά και να αξιοποιούν λειτουργικά τα πολυτροπικά κείμενα.
- Να γνωρίσουν αξιόλογες ιστοσελίδες στο πλαίσιο του ψηφιακού γραμματισμού.

Η μαθησιακή διεργασία θα οδηγήσει τους μαθητές/ μαθήτριες:

- Να μπορούν να παρατηρούν , να μελετούν και να συμπεραίνουν.
- Να καλλιεργήσουν την αναλυτική και συνθετική ικανότητα.
- Να αναπτύξουν δεξιότητες επικοινωνίας και συνεργασίας με στόχο την επίτευξη των προτεινόμενων στόχων.
- Να αναπτύξουν την κριτική τους ικανότητα και φαντασία καθώς και τη δημιουργική τους φαντασία.
- Να τονώσουν την αυτοπεποίθησή τους μέσα από συνεργατικές ομαδικές δραστηριότητες.
- Να εξοικειωθούν με τη διατύπωση συμπερασμάτων και να αναπτύξουν την κριτική τους ικανότητα.

Διδακτικοί στόχοι

Επίπεδο προσέγγισης μιντιακού στόχου

Το σενάριο σχετίζεται με εκμάθηση λειτουργικών δεξιοτήτων χρήσης (skills).

Σχέση / Σύνδεση με Προγράμματα Σπουδών

Το θέμα του σεναρίου είναι απόλυτα συμβατό με το Α.Π.Σ. και το Δ.Ε.Π.Π.Σ., αφού αποτελεί μέρος της ενότητας "Πέτρινοι γίγαντες" του βιβλίου Γλώσσας της Ε' τάξης. Οι στόχοι του ταυτίζονται, επίσης, μ' αυτούς του αναλυτικού προγράμματος, βάση των οποίων έρχονται σε επαφή με κειμενικά είδη (χρησιμοποιούνται κείμενα ενημερωτικά, άρθρα εφημερίδων και περιοδικών). Στα πλαίσια των νέων Α.Π.Σ. και ΔΕΕΠΣ, εισάγεται η έννοια της διαθεματικής και διεπιστημονικής προσέγγισης των γνωστικών αντικειμένων, ώστε να οδηγηθούν οι μαθητές στην ολιστική κατάκτηση της γνώσης.

Εκτίμηση μαθησιακών ή άλλων δυσκολιών των μαθητών

Μαθητές με μαθησιακές ανάγκες μπορούν να προβούν σε αναζήτηση των πηγών που είναι απαραίτητες για κάθε ομάδα.

Εκπαιδευτικοί πόροι

Οι μαθητές με τη χρήση λογισμικών φυλλομετρητή διαδικτύου (Internet Explorer, Chrome, κ.ά.), κειμενογράφου Word επιδιώκεται να καταφέρουν με ευχάριστο και ενδιαφέρον τρόπο να βελτιώσουν τον βαθμό συνεργασίας τους και να καταφέρουν:

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ & ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ

Είδος αξιολόγησης

Γίνεται διαγνωστική αξιολόγηση για να ελεγχθούν οι πρότερες γνώσεις των μαθητών/ μαθητριών.

Στο τέλος γίνεται τελική αξιολόγηση για να ελεγχθεί η επίτευξη των στόχων του σεναρίου.

Συμπληρωματικά οι μαθητές συνδέονται στον παρακάτω συνδεσμο και λύνουν το σταυρόλεξο:

[Οι Πέτρινοι γίγαντες](#) .

Στη συνέχεια συνθέτουν το παζλ:

[Παζλ-Πέτρινοι Γίγαντες](#)

Αντίκτυπος

Οι μαθητές της τάξης, ανακάλυψαν με ευχάριστο τρόπο ότι μία λέξη μπορεί να έχει πολλές σημασίες. Οι ομάδες εργαζόμενες , ανακάλυψαν τη σημασία που ήταν αντικείμενο αναζήτησης στο αντίστοιχο Φύλλο Εργασίας της ομάδας τους, αλλά ταυτόχρονα έβλεπαν και διαφορετικές σημασίες που υπήρχαν σε κειμενικά είδη διαφορετικά του αντικειμένου αναζήτησης της ομάδας τους.

ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Το σενάριο μπορεί να εφαρμοστεί και σε άλλες παραλλαγές, ανάλογα με την επινοητικότητα και τη φαντασία του κάθε εκπαιδευτικού που θα αποφασίσει να το εφαρμόσει. Βασική παράμετρος που πρέπει να ληφθεί υπόψη για την τροποποίηση του σεναρίου, είναι το επίπεδο εξοικείωσης των μαθητών στη διαδικασία που προαναφέρθηκε, αλλά και στην αναζήτηση πληροφοριών σε ηλεκτρονικές πηγές.

Στην παρούσα φάση, μπορούμε να αναφέρουμε μία παραλλαγή του σεναρίου. Η πρώτη σχετίζεται με την οργάνωση της τάξης, μιας και οι ομάδες των μαθητών μπορούν να ασχολούνται με διαφορετικές λέξεις κι όχι με μία, όπως στο παράδειγμα, έτσι ώστε να έχουμε περισσότερα αποτελέσματα.

Τέλος, το σενάριο θα έπαιρνε την ιδανική μορφή του, αν τα παιδιά από μόνα τους, ανακάλυπταν τις πηγές στο διαδίκτυο και στα σώματα κειμένων.

Βιβλιογραφία

